

Ze smogiem walczmy wiedzą

Edukacja, nie tylko młodzieży, ale też dorosłych, to klucz do ograniczenia zanieczyszczenia powietrza – uważają organizatorzy projektu Edukacyjnej Sieci Antysmogowej. Do ESA jest już podłączonych ponad 300 placówek. 14 lutego projekt jest prezentowany w Poznaniu na XII Dniu Urbanisty. Konferencja odbywa się pod hasłem "Przestrzeń w lepszym klimacie". Głównym tematem było przeciwdziałanie zanieczyszczeniu powietrza i wody.

W tym sezonie ponad 200 szkół objętych jest intensywnym programem edukacyjnym, który ma na celu upowszechnianie wiedzy o tym, jak powstaje SMOG, jak wpływa na nasze zdrowie oraz jak zapobiegać zatruciu powietrza. Pozostałe placówki otrzymują uproszczony program edukacyjny który będzie następnie rozszerzany w przyszłym roku.

Projekt ESA prezentuje na konferencji Wojciech Racięcki Dyrektor Pionu Sieci Edukacyjnych w NASK.

Wbrew obiegowym opiniom to nie przemysł i spaliny samochodów powodują smog. Największym problemem są zwykłe, domowe piece grzewcze, opalane drewnem lub węglem. To tzw. niska emisja, która odpowiada za 52% pyłów zawieszonych PM10 oraz 82% rakotwórczego benzo(a)pirenu w polskim powietrzu. Oznacza to, że kluczem do poprawy sytuacji jest zmiana indywidualnych postaw właścicieli domów, którzy podejmują decyzje o tym w jaki sposób ogrzewają swoje mieszkania – mówi Wojciech Racięcki.

Problem smogu jest jednym z tematów, których przez dziesięciolecia nie był poruszany w debacie publicznej. Dopiero niedawno jako społeczeństwo zaczęliśmy zdawać sobie sprawę ze skali zanieczyszczenia i rozpoczęły się oddolne działania na rzecz poprawy

jakości powietrza w Polsce. Prowadziły je głównie organizacje społeczne, później dołączyły samorządy, firmy i władze państwa. Powstają regulacje (centralne i regionalne), stopniowo ograniczające możliwość spalania w domowych kotłach paliwa najniższej jakości oraz instalowania pieców emitujących znaczną ilość zanieczyszczeń.

"Wierzimy, że tempo tych zmian można zwiększyć, prowadząc działania zwiększające wiedzę Polaków na temat tego skąd bierze się smog, jakie powoduje skutki dla zdrowia (zwłaszcza dzieci) oraz co każdy z nas może zrobić, żeby poprawić sytuację. Pracując z nauczycielami, uczniami i ich rodzicami w szkołach, objętych programem, widzimy, że rzetelnych źródeł wiedzy często brakuje. I dlatego nie wszyscy uświadamiamy sobie jak wielkie zagrożenie wiąże się z zanieczyszczeniem powietrza" – tłumaczy Wojciech Racięcki.

Działania Edukacyjnej Sieci Antysmogowej koncentrują się na obalaniu mitów wokół smogu.

Eksperti starają się uświadomić uczestnikom projektu, że zanieczyszczenia nie biorą się głównie z przemysłu i spalin samochodowych, a także że drewno nie jest ekologicznym, odnawialnym paliwem, które można bezpiecznie stosować na dużą skalę.

Ponad 200 tys. uczniów polskich szkół w najbliższych trzech latach zostanie objętych programem edukacyjnym w ramach projektu Edukacyjnej Sieci Antysmogowej. Szkoły objęte programem otrzymują, instalowane przez NASK, czujniki zanieczyszczenia powietrza, nauczyciele mogą skorzystać z profesjonalnych kart pracy i scenariuszy lekcji. W czasie wywiadówek już prawie 10 tys. rodziców zapoznało się z informacjami o smogu, jego przyczynach i sposobach przeciwdziałania zatruciu powietrza, a ponad 16 tysięcy dzieci wzięło udział w lekcjach o zanieczyszczeniu powietrza, a przecież edukacja w obecnym sezonie grzewczym jest dopiero na półmetku drogę ruszają "drużyny smogowe" – uczniowie rozwieszają plakaty i informują lokalne społeczności o problemie smogu pod hasłem "Weź nie truj!".

W spocie, przygotowanym przez organizatorów projektu ESA, młodzi ludzie apelują do rodziców o działanie na rzecz zdrowego powietrza.

Projekt ESA jest realizowany przez NASK, Polski Alarm Smogowy, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, metropolię Poznań i PZU. Projekt został objęty patronatem Ministerstwa Cyfryzacji.